

Omeliya fis-Solennità tat-Tluġ fis-Sema tal-Verġni Mqaddsa Marija

Katidral tal-Assunta, il-Belt Victoria

It-Tlieta 15 ta' Awwissu 2023

L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex

IL-PARAGUNI TA' MARIJA

Tgħid il-ħuta taf xi jfisser għaliha l-baħar? Taf li titwieled fih? Taf li tgħix fih? Taf li tagħti l-ħajja lil ħut oħra fih? Taf li barra minnu mhi xejn għajr mewt? Jiena naħseb ma tafx u kultant naħseb li aħna wkoll inkunu nixbhu lil ħuta. Tgħid aħna nafu li aħna nitwiellu fih, f'Alla, ngħixu f'Alla, ngħixu bih, mingħajru m'aħna xejn, fih niħarrku u fih aħna? Tgħid aħna nkunu konxji minn dan kollu, li Alla hu l-kollox, u li aħna fih, bih u għalih? Insibuha ftit bi tqila biex inkunu konxji l-ħin kollu minn din il-verità. Għax spiss nimmaginaw li hajjitna nagħmluha aħna, jew jekk mhux aħna direttament dawk li huma qrib tagħna.

Il-festa tal-lum – ta' Marija mtellgħa fis-sema – turina li aħna 'aħna', li aħna nistgħu neżistu, aħna nistgħu nkunu BISS fih, f'Alla. Hadna l-magħmudija tagħna, l-Ispirtu ta' Alla ġie fina, wara li kien hu li bil-kollaborazzjoni tal-ġenituri tagħna tana l-ħajja, tana l-eżistenza, jakkumpanjana fit-triq permezz ta' dawk li aħna nsejthom is-sagramenti; huwa mod ta' kif Hu jibqa' magħna, ta' kif hu jkun sieheb u kumpann tagħna f'din il-mixja. Immutu u forsi għalina dak il-mument hu t-tmiem għalkemm irridu nisfurzaw biex nemmnu imma għal ħafna minna spicċalna kollox f'dak il-mument, u Marija llum qiegħda tgħidilna li jekk aħna nitwiellu fih, u ngħixu fih u bih, aħna nibqgħu hajjin imma fih, mhux mingħajru, nibqgħu hajjin bil-qawwa tal-Ispirtu tal-qawmien tiegħu mill-imwiet. Din hija verità li għandna bżonnha ħafna, b'mod speċjali fiż-żmien fejn it-tama tonqos, fejn il-qtiġh ta' qalb bħallikieku jkun qiegħed jirkeb u jirbaħ il-kuraġġ u l-kapaċità li naffrontaw is-sitwazzjonijiet li toffrilna l-ħajja ta' kuljum.

Il-ġrajja tal-Vanġelu

Il-ġrajja tal-vanġelu tal-lum, ġrajja sempliċi, tgħinna nifhmu kif din il-verità kollha, kif dan il-baħar ta' Alla ngħixu fih, jista' jaffettwana fil-ħajja tagħna ta' kuljum. Jista' minn issa stess ibiddel xi ftit għall-aħjar, jimliena bit-tama u bil-kuraġġ, fis-sitwazzjonijiet li llum għaddejjin minnhom fl-istorja ta' hajjitna. "F'dawk il-ġranet...", hekk beda l-vanġelu tal-lum San Luqa, "Marija qamet u marret tħaffef lejn l-għoljiet" (Lq 1,40). Liema kienu dawk il-ġranet? Kienu l-ġranet li fihom Marija tisma' l-kelma permezz tal-anġlu u lil Alla tgħidlu "Hawn jien il-qaddejja tal-Mulej" (Lq 1,38), hawn jien, nisma' minnek, hawn jien, se nagħmel kif tgħidili int, ħalli l-qawwa tal-kelma tiegħek, ħalli l-ispirtu tiegħek li hemm fil-kelma tiegħek ikun l-enerġija li tgħinni ngħix, li tagħtini l-ħajja. Dawn kienu "dawk il-ġranet", il-ġranet illi fihom id-Dell tal-Għoli, is-sħaba tal-Għoli, kienet niżlet fuq Marija. Għaliex niżlet fuq Marija s-sħaba tal-Għoli? Għax fl-Antik Testament, kull darba li kien hemm il-preżenza ta' Alla, il-preżenza tad-Divin b'mod speċjali fuq l-Arka, dik il-kaxxa li fiha kien hemm it-twavel tal-Liġi, biċċa mill-bastun ta' Aron u ftit manna, dik il-kaxxa li kienet tissejjaħ l-Arka, kulfejn kienet tkun, fuqha kien ikun hemm il-preżenza ta' Alla, bħallikieku Alla jrid jissigġilla b'mod viżibbli illi qiegħed hemm.

Il-vanġelu jgħidilna li l-anġlu lil Marija qalilha li d-Dell ta' Alla, id-Dell tal-Ispirtu, is-Sħaba tal-Ispirtu, tiġi fuqek. Mela Marija kienet mimlija bl-Ispirtu ta' Alla, Marija mimlija bil-Kelma ta' Alla ... u x'tagħmel Marija? Kemm hu sabiħ il-vanġelu... Marija tqum, jgħidilna San Luqa, u tħaffef. Dak il-verb 'tqum' huwa verb qawwi ħafna, mhux sempliciment tbiddel il-pożizzjoni, minn bilqiegħda tqum bilwieqfa, imma hu verb li juri x'jiġri fil-qalb, li juri

x'jigri fl-interjorità ta' persuna li tkun semgħet il-kelma ta' Alla u qaltu iva. 'Jien ha nagħmel kif trid int!' X'jigrilha Marija? Tqum minn go fiha, tqum bl-enerġija, bl-entuzjażmu. Il-verb huwa 'Ἀναστασία' (anastasía), l-istess verb li jintuża biex ngħidu li Ġesù rxoxta u qam rebbieh fuq il-mewt. U Marija tqum, mimlija bl-Ispirtu ta' Alla. Mela mhux sempliciment tbiddel pożizzjoni imma Marija mimlija bil-qawwa, bil-kuraġġ, bil-pożittività, bl-ottimizmu. Kemm għandna bżonnu dan l-ottimizmu llum fejn terz tal-popolazzjoni tagħna tiehu l-kalmanti, u tgħaddi minn żminijiet ta' dipressjoni. Kemm għandna bżonn dan l-Ispirtu ta' Alla, kemm għandna bżonnha din il-kelma li kif qajmet lil Marija, ara taħsbu li Marija ma kellhiex inkwiet u diffikultajiet hi wkoll, ara taħsbu li kienet ħafifa l-istorja tat-tqala tagħha, ara taħsbu li għaliha kienet sempliċi li tispjega lill-ġenituri tagħha, li tirraġuna ma' Ġużeppi, ara taħsbu li Marija kienet xi haġa speċjali! Le! Kultant tant naqtgħuha mill-art lil Marija li ma nħalluhiex tkun waħda minna, u ma nħalluhiex tinfluwenzana. U aħna naħsbu li ma nistgħux inkunu bħalha, li ma nistgħux ikollna l-atteggjamenti tagħha. Le! Marija kienet waħda minna, bħalna.

X'tagħmillek il-kelma ta' Alla?

Marija tqum, għax il-kelma ta' Alla hekk tagħmillek. U x'tagħmel Marija? Tagħmel dak li nittama li se nagħmlu aħna kif nitilqu minn hawn. Marija tmur id-dar, mhux f'darha, imma d-dar ta' Żakkarija, u ssellem lil Elizabetta. Kollha kemm aħna, wara hawnhekk, se mmorru f'xi dar, (iva, forsi hemm il-marċ wara) imma f'xi hin jew ieħor irridu mmorru d-dar. U x'jigri fid-dar? Meta Marija, mimlija bil-kelma ta' Alla, bl-entuzjażmu, bil-kuraġġ u bl-ottimizmu, x'jigri fid-dar? L-ewwel u qabel kollox id-dar hija ta' Żakkarija. L-isem 'Żakkarija' ifisser 'dak li jiftakar' – Alla jiftakar. Ma ninsewx li Żakkarija kien dak li ma emminx, imma għalkemm m'emminx, Żakkarija kien jiftakar, bħalma jiftakar kull wiehed u waħda minna fid-dwejjaq tagħna, bħalma niftakru meta nħossu li Alla telaqna. Xi jfisser Alla jiftakar fik, fija, fina? Meta tkun għaddej minn żmien iebes Alla jiftakar, Żakkarija li huwa int u jien, jirribella go fina, jirribella għax ma joqgħodx għaliha. Kif dan Alla li suppost jiehu ħsiebna, dan Alla li jsalvana! Interessanti ... Alla qiegħed jiftakar fik, Alla qiegħed jiftakar f'qalbek, Alla qiegħed jgħajjat ġewwa fik,... fejn hu Alla? Alla qiegħed jgħajjat ġewwa fik. Meta int qiegħed tagħmel il-mistoqija 'Fejn hu Alla?' Żakkarija!

Marija ssellem lil Żakkarija, hi ssellem dawk is-sitwazzjonijiet fid-djar tagħna li għaddejjin mid-diffikultà, mill-problemi, mill-iebes tal-ħajja, dawk li għaddejjin mir-ribelljoni, mid-dwejjaq. X'inhuma d-dwejjaq jekk mhux l-għajta u l-karba ta' Alla bil-maqlub. X'inhu d-dwejjaq jekk mhux Żakkarija fik. Alla jiftakar, Alla ma jinsiehx.

Lil min issellem Marija? Marija ssellem lil Elizabetta. Xi jfisser l-isem 'Elizabetta'? (אֵלִיזָבֶּט) Alla jzomm il-wegħda. Elizabetta temmen, b'differenza minn Żakkarija, li Alla jzomm il-wegħda. Għalhekk Marija tidhol fid-dar ta' Żakkarija, ma sselimx lilu imma ssellem lil Elizabetta. X'jigifieri ssellem lil Elizabetta? Mhux 'bongu' jew 'il-festa t-tajba' jew 'saħħa' jew 'il-lejl it-tajjeb'. It-tislima ta' Marija hija wisq iktar minn hekk! Il-kelma 'shalom' (šālōm) bil-Lhudi tfisser il-ġid tad-dinja kollu, il-paċi, il-prosperità, l-abbundanza, il-ferħ, l-hena, sitwazzjoni li ma tistax tkun aħjar ... hekk tfisser issellem meta Marija tidhol fid-dar ta' Żakkarija u ssellem lil Elizabetta? Għaliex? Għax meta aħna niftakru li aħna qegħdin f'Alla, illi Alla huwa l-baħar tagħna, illi Alla jgeżwirna mill-bidu sal-aħħar, anzi sa wara l-aħħar, għax mhemmx l-aħħar għal ħajjitna... meta niftakru dan kollu - Alla jzomm il-wegħda – aħna nimtlew bit-tama, bil-qawwa u l-kuraġġ. Inkunu għaddejjin minn xiex għaddejjin fil-ħajja, anki jekk Żakkarija jkun qawwi, ikun b'saħħtu fil-ħajja tagħna, anki jekk il-problemi u d-diffikultajiet jkun iebsa u nħossuhom fil-ħajja tagħna ta' kuljum, imma hemm il-qawwa ta' Alla permezz tal-kelma tiegħu, tal-preżenza tiegħu f'Marija.

Elizabetta tfahhar lil Marija

X'jigri meta Marija ssellem lil Elizabetta? Elizabetta titqanqal f'gufha. Ahna nghidu 'jitqanqal Gwanni f'gufha'. Verament jitqanqal Gwanni f'gufha imma fil-guf tiegħi u fil-guf tiegħek, fil-guf tagħna lkoll, hemm Gwanni x'jitqanqal, jew ahjar hemm tarbija li trid titwieled, tikber u timmatura u tghix. Hija l-istess Ġesù li kull wiehed u waħda minna rċevejna fil-magħmudija tagħna, huwa l-istess Ġesù li jrid johroġ minn go kull persuna ta' kull wiehed u waħda minna ... għalhekk ahna nissejhu kristjani. L-istess Ġesù li bil-mod il-mod irridu nagħtuh l-ispazju tiegħu, u sakemm ma nagħtuhx l-ispazju tiegħu, sakemm ma nħalluhx jikber, dan l-Iben ta' Alla li hemm f'kull wiehed u waħda minna, ahna se nħossuna mhux f'postna, ahna se nħossu li tonqosna xi haġa. Dan hu li jigri f'Elizabetta, jitqanqal mhux biss Gwanni imma jitqanqal l-istess Ġesù, l-istess Kristu li hemm fija, li jrid jitwieled, jghix u jikber fiha, kif irid jghix, jitwieled u jikber f'kull wiehed u waħda minna.

U x'jigri? Jigri li Elizabetta tibda tfahhar lil Marija. Irriflettu ftit din ix-xena kemm hi mimlija bil-ferħ, bil-pożittività. U din il-pożittività kollha minfejn titlaq? Titlaq minn punt wiehed ... mill-fatt li Marija tkun disponibbli li tisma' l-kelma ta' Alla. "Hawn hi l-qaddejja tal-Mulej, ha jkun minn dak li għedtli, ha jkun minni dak li smajt mingħandek, ha jkun minni skont kelmtek". U x'jigri fil-familji tagħna? X'għara fid-dar ta' Żakkarija meta daħlet Marija?

Marija tfahhar 'l Alla

Marija tibda tfahhar lil Alla u Marija tibda tagħmel il-kontro-oppożizzjonijiet, tibda tqabbel f'dak l-innu sabiħ meħud mill-Antik Testament, u tghid "Aghmel hniena magħna l-Mulej, mhux mal-imkabbrin f'qalbhom imma aghmel hniena ma' dawk li jibzghu minnu". X'jigifieri tkun imkabbar f'qalbek? Jew x'jigifieri tkun tibza' minnu? Kemm hi problema kbira fil-familji tagħna meta ahna nħossu li rridu nkunu kbar f'qalbna, meta rridu nitkabbru f'qalbna. X'jigifieri meta wiehed jitkabbar f'qalbu? Meta nitkabbar f'qalbi? Meta ma naċċettax ir-realtà tiegħi, meta m'iniex kuntent bija nnifsi, meta nħossni aghar minn haddiehor, meta nħoss li l-oħrajn, dawk kollha ta' madwari, lili jagħtuni mill-agħar, anki jekk dan ma jkunx veru; meta ma nħossnix maħbub fir-realtà tiegħi ... dakinhar jien nitkabbar f'qalbi, inkun superv. Ara tahsbu li min jerfa' rasu jew min jipprova li hu xi haġa, din jagħmilha għax hu tassew xi haġa, imma sfortunatament jigri bħal molla, aktar ma trossha l'isfel aktar trid ittir u toghla 'l fuq! Hekk ukoll jigri fil-ħajja u fil-familja tagħna, meta din id-dar tagħna mhix replika u repetizzjoni ta' dan il-baħar li hu Alla.

Ma ninsewx li fil-bidu tal-Ġenesi, meta Alla ħalaq il-bniedem, għamilhom raġel u mara fuq ix-xbieha tiegħu. Il-familja hija xbieha ta' Alla, allura d-dar mhix għajr il-baħar fiċ-ċokon, mhix għajr Alla fiċ-ċokon, din l-imħabba fiċ-ċokon, li trid trawwem fl-imħabba, f'relazzjonijiet awtentiċi, fis-semplikità, fl-aċċettazzjoni reċiproka, trid trawwem bnedmin maturi u kristjani, trid tghin lill-istess ġenituri u lil kull wiehed u waħda minna nwelldu lil Ġesù fina, l-istess id-dar tagħna. Imma meta ma nsibux ġenituri jew nies madwarna li jilqgħuna kif ahna, li jhobbuna kif ahna, li jridu dejjem xi haġa minna, u li jnisslulna fina s-sens ta' inferjorità, - m'ahniex kapaċi bħal haddiehor, meta jipparagunawni ma' oħti, mal-kuġina, kemm nagħmluha – xi jkun qiegħed jigri? Inkunu qegħdin naħmu bil-mod il-mod bniedem superv, inkunu qegħdin ngħidulu bil-mod il-mod li jekk ma jirreagixxix, ma jqumx fuq tiegħu, jekk ma jghix fil-fantasija li hu xi haġa, allura ha jibqa' jhossu ħazin, mill-agħar.

Il-kategoriji ta' nies li Alla jhobb

Marija tikkompara u tpoġġi f'kunflitt flimkien lil dawk li jibzghu minn Alla ma' dawk li huma mkabbra f'qalbhom. X'jigifieri tibza' minn Alla? Tibza' minn Alla ma jfissirx

titwerwer minnu daqskemm li żżomm postok, tkun taf min int, tilqa' lilek innifsek, tagħraf li inti iben ta' Alla, tagħraf li l-kapaċitajiet, id-difetti li għandek huma kollha aċċettati kif inhuma minn Alla. Hekk ifisser tibża' minn Alla, ser tgħix fil-paċi u fit-trankwillità! X'ma jkunx hemm is-sliem fid-dar ta' Elizabetta! X'ma jkunx hemm is-sliem fid-djar tagħna meta nhallu l-kelma ta' Alla ddawwalna u tgħinna fl-edukazzjoni taż-żgħar tagħna!

U tkompli Marija billi tqabbel żewġ kategoriji oħra ta' nies, lil dawk li huma potenti u liċ-ċkejknin, dawk li għandhom is-setgħa u l-poter u dawk li jobdu, liċ-ċkejknin. L-istess hawnhekk... Marija tgħidilna u tfakkarna li ċ-ċkejken huwa l-kbir, ċkejken kif għallimna Ġesù fil-vanġelu, huwa dak li jorbot il-fardal ma' qaddu, il-poter ta' veru mhux għajr poter tal-qadi, mhux għajr il-poter tal-ghotja tagħna nfusna. Jekk xi hadd fil-familja, missier jew omm, xi hadd mill-aħwa, irid ikun f'saħħtu u qawwi fil-familja, irid ikollu s-setgħa halli jxammar idejh, jilbes il-fardal u jaqdi! Din hija s-setgħa u l-qawwa ta' veru: "Fostkom m'għandux ikun hekk", qalilna Ġesù, imma l-kbir fostkom għandu jkun il-qaddej ta' kulhadd. Min irid ikun l-ewwel fostkom għandu joqgħod wara kulhadd u jaqdi lil kulhadd. Ejjew nagħmlu mill-familji tagħna verament djarr, baħar ta' qadi reċiproku, mhux ta' poter, ta' setgħa, ta' obbligi, ta' dmirijiet, ta' regoli, imma ta' imħabba li tintwera fil-qadi ta' xulxin.

L-aħħar paragun li tagħmel Marija huwa bejn l-għonja u l-foqra. Dawk li kienu għonja sabu ruhhom b'idejhom vojta. Hekk jgħidilna l-innu tal-Magnificat. Kemm iltqajt ma' nies għonja b'qalbhom u b'idejhom vojta, li għaddew l-aħjar snin ta' ħajjithom jaħdmu u jistinkaw, forsi għall-familja, għal uliedhom, u spicċaw biex lanqas biss kellhom ċans, xi darba jew oħra, jiltaqgħu magħhom, joqogħdu bilqiegħda hdejh u jkellmuhom. Kemm iltqajt ma' nies għonja illi kważi fl-aħħar ta' ħajjithom isibu lilhom infushom foqra wisq iktar mill-foqra. L-għana għalxiex għandu jservina? Il-ġid għandu jservina biss għall-bżonijiet tagħna. Dak li hu żejjed, dak li m'għandniex x'nambu kollu jmur għall-qerda tagħna u għall-qerda ta' dawk li nħobbu. Iz-zejjed li jkollna biex jagħmlilna l-ħsara. L-għana bħall-ikel, jekk ftit iħallik bil-ġuħ, imma jekk iz-zejjed jagħmillek id-deni. Din hi r-realtà tal-ħajja; m'għandniex għalfejn infittxu l-vanġelu, jew inqallbu fil-kotba tal-filosofija, jew fl-iskrittura. Hija l-esperjenza tal-ħajja tagħna.

Santa Marija – smigh u ghajxien tal-kelma ta' Alla

Marija mtellgħa fis-sema turina ċ-ċentralità, l-importanza ta' Alla f'ħajjitna, fil-ħajja tagħna lkoll. Ejjew nitheggu fil-festa tal-lum, ejjew immorru lura għas-sors, għall-bidu tal-kobor ta' din il-Mara. Fejn hu l-kobor ta' dik il-mara, jekk mhux fis-smigh u l-aċċettazzjoni tal-kelma ta' Alla! Fejn hu l-entuzjażmu, fejn hi s-sbuħija, interna u sterna, ta' din il-mara, jekk mhux fis-smigh tal-kelma ta' Alla! Żgur li Marija, qatt u qatt ma hi se tieqaf tgħidilna dak li qalet lill-qaddejja fit-tieg ta' Kana: 'isimghu u aghmlu dak li jgħidilkom Hu!' Noqogħdu attenti għax sfortunatament, ħafna drabi, aħna stess, nies tal-Knisja, ibda minni, nagħmlu ħafna affarijiet, nintilfu f'ħafna affarijiet, u dak li hu essenzjali – is-smigh tal-kelma ta' Alla, il-ħin għal din il-kelma biex nisimghu lil Alla jkellimna, u jgħidilna x'għandna nagħmlu fil-ħajja tagħna ta' kuljum, nittraskurawh. Noħduha bħala xi ħaġa ta' kuljum, noħduha 'for granted'.

Le! Din il-Mara 'ikun minni skont kelmtek' ma qalithiex darba biss f'ħajjitha, imma l-ħajja kollha tagħha kienet definizzjoni, spjegazzjoni, kontinwazzjoni ta' dak li qalet lil Alla fil-persuna tal-aṅġlu: "Hawn hi l-qaddejja tal-Mulej, ħa jsir minni skont kelmtek!"

Jalla, kull wiehed u waħda minna dalghodu, meta mmorru d-dar, immorru ftit iktar mimlijin bil-kelma, bl-entuzjażmu, b'Ġesù, u għalkemm qegħdin fih, f'dan il-baħar bla qies, meta mmorru fi djarna, aħna wkoll illum flok noqogħdu nitlewmu fuq il-ħmerijiet, flok noqogħdu

niggieldu fuq iċ-ċuċati, ejjew nimtlew bil-ferħ, bil-qawwa tal-Ispirtu, u nkunu verament nies li nħobbu u nilqgħu lil xulxin, naċċettaw lil xulxin, inkunu nies li m'għandniex għalfejn inkunu potenti, anzi, il-potenza tagħna nuruha fil-qadi, inkunu nies li m'għandniex bżonn inkunu ta' ħafna għana imma l-għana tagħna tkun il-persuna, ir-relazzjoni tagħna mal-oħrajn, b'mod partikulari l-imħabba tagħna lejn Ġesù u lejn Marija.